

Krajský soud v Ostravě
Havlíčkovo nábr. č. 34
728 81 Ostrava 1

Ke sp. zn.: **KSOS 25 INS 10525 / 2016**

V Brně dne 5. května 2017

- Žalobce:** **Ing. Lee Louda**, IČ: 693 26 681, se sídlem Vodičkova 41, PSČ 110 00 Praha 1, **insolvenční správce dlužníka OKD, a.s.**, IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06 (dále také jen „**Insolvenční správce**“)
- Právně zastoupen:** **JUDr. Dušanem Dvořákem**, advokátem, číslo osvědčení ČAK 9714, adresa pro doručování DRV Legal, s.r.o. advokátní kancelář, Hlinky 505/118, 603 00 Brno, datová schránka: mcbpt3u
- Žalovaný č.1:** **New World Resources N. V.**, založená podle zákonů Nizozemí a registrovaná v holandském obchodním rejstříku pod číslem 34239108 a registrována jako zahraniční společnost v britském obchodním rejstříku s britským číslem založení BR016952 a se sídlem na adrese 115 Park Street, Londýn, W1K 7AP, Velká Británie
- Žalovaný č.2:** **Zdeněk Bakala**, nar. dne 7. února 1961, bytem Modrava 14, 341 92
- Žalovaný č.3:** **Peter Kadas**, dat. nar. 27. února 1962, bytem NW3 1HP Londýn, 3 Streatley Place, Spojené království Velké Británie a Severního Irska
- Žalovaný č.4:** **BXR Group Limited**, se sídlem PO Box 71 Road Town Tortola VG1110, British Virgin Islands
- Žalovaný č.5:** **CERCL Mining B.V.**, společnost založená podle zákonů Nizozemí a registrovaná v holandském obchodním rejstříku pod číslem 34348220 se sídlem se sídlem Zuidplein 160, 1077XV Amsterdam

Odpůrčí žaloba

Podepsáno elektronicky
Zasláno datovou schránkou

Přílohy: plná moc advokáta, osvědčení o registraci plátce DPH, dále dle textu

Žalobce coby insolvenční správce je dle ustanovení § 11 odst. 2 zák. písm. n) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, od placení soudního poplatku osvobozen.

I. Popis skutkového stavu

1. Žalovaná společnost New World Resources N.V. (dále také jen „**NWR NV**“) byla od 7. září 2006 do 7. října 2014 jediným akcionářem společnosti OKD, a.s., IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06 (dále jen „**Dlužník**“ nebo „**OKD**“)¹.
2. Žalovaná č. 1 by měla být podle informací žalobce nadále jediným akcionářem společnosti NWR Holdings B. V., založené podle zákonů Nizozemí a registrované v holandském obchodním rejstříku pod číslem: 61294179, s registrovaným sídlem Herengracht 448, 1017 CA Amsterdam, Nizozemské království, která je jediným akcionářem Dlužníka, a to od 7. října 2014 do současnosti.
3. Žalovaná č. 1 v období od roku 2006 do roku 2012 jakožto jediný akcionář rozhodovala o rozdělování a výplatách zisku a ostatních kapitálových fondů Dlužníka za účetní období od roku 2006 do roku 2011 v celkové výši 65.273.405.025,- Kč. Rozhodnutí o výplatě dividend v takové výši činila, přestože celkový zisk Dlužníka v tomto období dosáhl 33.530.965.773,- Kč a nerozdělený zisk minulých let k 1. lednu 2006 činil 7.195.940.000,- Kč. Uvedené masivní vyplacení dividend bez ohledu na skutečnou výši zisku, který byl Dlužník schopen v uvedeném období generovat, bylo jednou z hlavních příčin následného úpadku Dlužníka.
4. Žalobce se touto žalobou domáhá určení neúčinnosti následujících právních úkonů:
 - a) dne 17. května 2011 žalovaná č. 1 rozhodnutím jediného akcionáře v působnosti valné hromady rozhodla o rozdělení zisku Dlužníka za období roku 2010 a rozhodla o vyplacení dividendy ve výši 6.000.000.000,- Kč (dále jen „**Rozhodnutí I**“);
 - b) dne 15. května 2012 žalovaná č. 1 rozhodnutím jediného akcionáře v působnosti valné hromady rozhodla o rozdělení zisku Dlužníka za období roku 2011 a rozhodla o vyplacení dividendy ve výši 6.095.025.041,- Kč (dále jen „**Rozhodnutí II**“).

Důvody neúčinnosti výše uvedených právních úkonů jsou popsány v části IV. této žaloby.

5. Výše uvedená Rozhodnutí I a II je třeba vnímat v širším kontextu rozhodování žalované č. 1, jakožto jediného akcionáře Dlužníka a osoby přímo ovládající Dlužníka. Z tohoto důvodu žalobce úvodem shrne právní jednání žalované č. 1 v dotčeném období.
6. Jak již bylo uvedeno výše, z účetní dokumentace vyplývá, že od roku 2006 do roku 2011 žalovaná rozhodla o vyplacení dividend v celkové výši 65.273.405.025,- Kč. Kromě výše uvedených Rozhodnutí I a Rozhodnutí II byly dividendy vypláceny na základě následujících rozhodnutí žalované:
 - a) Žalovaná č. 1 rozhodla dne 12. září 2006 (tedy pouhých několik měsíců po nabytí majetkové účasti v Dlužníku) o rozdělení výsledku hospodaření minulých let ve výši 6.856.546.000,- Kč a o rozdělení zisku Dlužníka ve výši 1.691.359.000,- Kč. V roce 2006 tedy došlo k rozdělení částky v celkové výši 8.547.905.000,- Kč.
 - b) Žalovaná č. 1 rozhodla dne 24. ledna 2007 o rozdělení oceňovacího rozdílu z přecenění majetku Dlužníka ve výši 8.735.188.000,- Kč a o rozdělení ostatních kapitálových fondů Dlužníka ve výši 14.214.812.000,- Kč. Jako podklad pro rozhodnutí žalované ze dne 24. ledna 2007 sloužila mimořádná účetní závěrka sestavená ke dni 30. června 2006. Žalovaná č. 1 dále rozhodla dne 12. června 2007 o rozdělení zisku Dlužníka ve výši

¹ V období od 7. září 2006 do konce roku 2007 pod tehdejší obchodní firmou New World Resources B.V. Dle ustanovení § 66a odst. 3 obchodního zákoníku byla žalovaná v období od 7. září 2006 do 7. října 2014 osobou přímo ovládající Dlužníka.

1.887.000.000,- Kč. V roce 2007 tedy došlo k rozdělení částky v celkové výši 24.837.000.000,- Kč.

- c) V roce 2008 došlo k rozdělení zisku Dlužníka hned dvakrát, když žalovaná rozhodla dne 29. ledna 2008 o rozdělení zisku Dlužníka ve výši 1.291.000.000,- Kč a dne 25. června 2008 o rozdělení zisku Dlužníka ve výši 4.700.000.000,- Kč. V roce 2008 tedy došlo k rozdělení částky v celkové výši 5.991.000.000,- Kč. Jako podklad pro rozhodnutí žalované ze dne 29. ledna 2008 sloužila mimořádná účetní závěrka sestavená ke dni 30. června 2007.
- d) V roce 2009 došlo k rozdělení zisku Dlužníka ve výši 1.000.000.000,- Kč na základě rozhodnutí žalované ze dne 24. června 2009.
- e) Žalovaná č. 1 rozhodla dne 18. května 2010 o rozdělení zisku Dlužníka ve výši 1.480.001.334,45 Kč, o rozdělení emisního ážia ve výši 2.271.706.527,36 Kč a o rozdělení nerozděleného zisku minulých období ve výši 9.050.792.138,19 Kč. V roce 2010 tedy došlo k rozdělení částky v celkové výši 12.802.500.000 Kč.

Důkaz:

- výpis z obchodního rejstříku Dlužníka
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 12. září 2006;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 24. ledna 2007;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 12. června 2007;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 29. ledna 2008;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 25. června 2008;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 24. června 2009;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 18. května 2010;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 17. května 2011;
- rozhodnutí jediného akcionáře žalobce ze dne 15. května 2012;

II. Žaloba OKD

7. Platnost, resp. existenci rozhodnutí žalované č. 1 v působnosti valné hromady OKD zpochybňuje Dlužník v žalobě ze dne 8. listopadu 2016, kterou se u Krajského soudu v Ostravě domáhá po žalované a po panu Zdeňku Bakalovi (žalovaném č. 2) uhrazení částky 24.546.499.252 Kč z titulu bezdůvodného obohacení a náhrady škody. Řízení o žalobě je vedeno pod sp. zn. 15 Cm 225/2016 (dále jen „**Žaloba OKD**“).
8. OKD se po žalované domáhá zaplacení částky ve výši 24.546.499.252 Kč z titulu bezdůvodného obohacení, když v letech 2006 – 2012, jako jediný akcionář OKD, přijala plnění od OKD (dividendu), ačkoliv věděla, že rozhodnutí o rozdělení zisku a jiných kapitálových fondů jsou nicotná z následujících důvodů:
- (i) podkladem pro přijetí rozhodnutí byly účetní závěrky starší šesti měsíců;
 - (ii) rozhodnutí byla přijata v rozporu s ustanovením § 178 odst. 2 obchodního zákoníku;
 - (iii) rozhodnutí byla přijata v rozporu s pravidly pro rozdělování vlastních zdrojů;
 - (iv) rozhodnutí byla přijata v rozporu s pravidly pro vedení účetnictví;
 - (v) rozhodnutí byla přijata v rozporu s dobrými mravy; a
 - (vi) rozhodnutí byla přijata v rozporu s povinností loajality vůči žalobci.
9. Žalobce si dovoluje v plném rozsahu na text Žaloby OKD odkázat, neboť obsahuje podrobněji rozvedená tvrzení týkající se neplatnosti, příp. nicotnosti napadených úkonů,

- kterými žalovaná č. 1 rozhodovala o vyplácení dividend, nicméně zmíní podrobněji otázku principu loajality, který je podstatný i z pohledu úmyslu žalovaného č. 1 zkrátit věřitele.
10. Akcionář je vůči akciové společnosti, jejímž je akcionářem, nositelem povinnosti loajality.² Akcionář je povinen jednat loajálně zejména při výkonu svých akcionářských práv. Dle Nejvyššího soudu z principu loajality plyne, že výkon akcionářských práv nesmí neúměrně a neodůvodněně ohrozit další činnost a existenci společnosti.³
 11. Žalovaná č. 1 rozhodla o rozdělení zisku a ostatních kapitálových fondů Dlužníka za účetní období od roku 2006 do roku 2011 v celkové výši 65.273.405.025 Kč. Celkový zisk Dlužníka v tomto období a nerozdělený zisk minulých let činil o 24.546.499.252 Kč méně.
 12. Rozdělení zisku Dlužníka v letech 2011 a 2012 a jeho následné vyplacení žalované významným způsobem neúměrně a neodůvodněně ohrozilo další činnost a existenci Dlužníka. V důsledku rozdělení zisku a jeho následném vyplacení došlo ke snížení majetku Dlužníka. Toto snížení majetku Dlužníka vedlo až k jeho předlužení ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**InsZ**“) a k prohlášení úpadku Dlužníka.
 13. Loajalita akcionáře ke společnosti nepochybně spočívá také v jednání akcionáře, které povede k dlouhodobé udržitelnosti podnikatelské činnosti Dlužníka. Je v naprostém rozporu s povinností loajality, pokud žalovaná vyvedla veškeré možné prostředky Dlužníka, přestože takové jednání nevyhnutelně muselo vést k nedostatku finančních prostředků a následnému úpadku Dlužníka. Přepjatá snaha žalované č. 1 si přivlastnit co nejrychleji co nejvíce majetku Dlužníka, byla jedním z hlavních důvodů úpadku Dlužníka.
 14. Žalobce uvedené skutečnosti uvádí, neboť v průběhu insolvenčního řízení je oprávněn posoudit neplatnost právního jednání, týkajícího se majetku Dlužníka či jeho právních vztahů pouze insolvenční soud, a to i jako předběžnou otázku v souvislosti s incidenčním sporem. Insolvenční soud je zároveň povinen zkoumat důvody absolutní neplatnosti kdykoli za řízení. Absolutní neplatnost právního jednání posuzuje insolvenční soud sám (resp. jde-li o její posouzení jako otázky předběžné, činí tak ex offo, v případě, kdy byla tato otázka učiněna předmětem řízení, činí tak de facto na návrh, i když přihlíží i k jiným než navrhovaným důvodům).⁴
 15. Ačkoli se žalobce ztotožňuje s obsahem Žaloby OKD, tak vzhledem ke své povinnosti jednání s odbornou péčí a taktéž z důvodů právní jistoty, předkládá insolvenčnímu soudu tuto odpůřící žalobu, v níž napadá úkony (rozhodnutí), které byly učiněny v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení, neboť jde podle jeho přesvědčení současně o úmyslně zkracující úkony ve smyslu ustanovení § 242 InsZ, jak bude dále v žalobě uvedeno.

Důkaz: - *žaloba Dlužníka ve věci sp. zn. 15 Cm 225/2016;*

² Např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1007/2005, ze dne 31. ledna 2006.

³ Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 387/2006, ze dne 26. června 2007.

⁴ MÜLLEROVÁ, Lenka. § 231 [Vázanost soudu rozhodnutími o neplatnosti, žaloba o neplatnost]. In: HÁSOVÁ, Jiřina, ERBSOVÁ, Hana, a kol., Insolvenční zákon. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 753

III. Procesní aspekty odpůrčí žaloby

16. Dlužník je na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 – A19 ode dne 9.5.2016 v úpadku. Na základě tohoto usnesení byl do funkce insolvenčního správce Dlužníka ustanoven žalobce. Usnesením č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 - B181 ze dne 12.8.2016 byla povolena reorganizace Dlužníka.
17. Aktivní legitimace. Aktivní legitimace insolvenčního správce k podání této žaloby vychází z ustanovení § 235 odst. 2 InsZ, které stanoví, že neúčinnost dlužníkových právních úkonů se zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce (tzv. „odpůrčí žalobě“) a dále z ustanovení § 239 odst. 1 InsZ, podle něž může odporovat právním úkonům dlužníka v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, i když nejde o osobu s dispozičními oprávněními.
18. Pasivní legitimace. Dle ustanovení první věty § 239 odst. 1 InsZ dále platí, že odporovat neúčinným právním úkonům dlužníka může insolvenční správce prostřednictvím odpůrčí žaloby podané **proti osobám**, které mají **povinnost vydat** dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty. Dle ustanovení § 237 odst. 1 InsZ platí, že povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů mají osoby, **v jejichž prospěch** byl neúčinný právní úkon učiněn, nebo které **z něho měly prospěch**. Pasivně legitimována je tedy žalovaná č. 1, v jejíž prospěch byly napadané úkony učiněny, stejně tak ale i žalovaný č. 2 až žalovaný č. 5 jako osoby, které měly z těchto neúčinných právních úkonů prospěch.
19. Věcná příslušnost Insolvenčního soudu. Krajský soud v Ostravě je věcně příslušný k projednání Odpůrčí žaloby na základě ustanovení § 7a písm. b) InsZ, podle kterého rozhodují krajské soudy jako soudy prvního stupně v incidenčních sporech. Předmětný spor je incidenčním sporem na základě ustanovení § 159 odst. 1 písm. d) InsZ. Místní příslušnost nadepsaného soudu je dána podle § 7b InsZ, jelikož Dlužník má svůj obecný soud ve smyslu §§ 84 a 85 občanského soudního řádu v obvodu nadepsaného insolvenčního soudu.
20. Lhůta k podání odpůrčí žaloby. Podle ustanovení § 239 odst. 3 InsZ je odpůrčí žalobu oprávněn podat insolvenční správce ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Jak je výše uvedeno, úpadek Dlužníka byl zjištěn dne 9. 5. 2016. Jednoroční lhůta k podání této žaloby uplyne dnem 9. 5. 2017. Časová podmínka pro podání této žaloby je tedy splněna.

Důkaz:

- usnesením č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 – A19
- usnesením č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 - B181

IV. Neúčinné právní úkony Dlužníka

21. Rozhodnutí I a Rozhodnutí II jsou právními úkony naplňujícími znaky právních úkonů úmyslně zkracujících.
22. Rozhodnutí I a Rozhodnutí II představují rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady Dlužníka. K otázce odporovatelnosti takového úkonu se již dříve vyjádřil Nejvyšší soud ČR v rozsudku sp. zn. **29 ICdo 6/2012** ze dne 31. 3. 2014, přičemž uvedl, že odpůrčí žalobou ve smyslu ustanovení § 235 a násl. InsZ lze odporovat též rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti nebo rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady. Uvedený závěr Nejvyšší soud vyslovil pro rozhodnutí valné hromady podle

úpravy obchodního zákoníku účinného do 31. 12. 2013, tedy užití jeho závěrů je použitelné pro předmětnou situaci, když napadené právní úkony byly činěny též před 31. 12. 2013. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí výslovně uvádí:

„Judikatura Nejvyššího soudu je též ustálena v závěru, podle kterého usnesení valné hromady obchodní společnosti sice není „právním úkonem“ společnosti, jde však - v intencích § 2 odst. 1 obč. zák. - o „jinou skutečnost“, se kterou zákon v konkrétních, v něm určených, případech spojuje vznik, změnu nebo zánik právních vztahů (srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. ledna 1998, sp. zn. 1 Odon 60/97, uveřejněného pod číslem 64/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Závěr, že stejný charakter jako rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti má i rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady, tedy, že rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady sice není právním úkonem obchodní společnosti, je však - v intencích § 2 odst. 1 obč. zák. - jinou skutečností, se kterou zákon v konkrétních, v něm určených případech, spojuje vznik, změnu nebo zánik právních vztahů, se přitom podává již z výše zmíněných usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1193/2007 a sp. zn. 29 Cdo 3646/2008 (ve druhém z nich je citována další judikatura na dané téma).

Přitom v konkursních souvislostech (v režimu zákona o konkursu a vyrovnání) Nejvyšší soud též již uzavřel, že rozhodnutí valné hromady dlužníka je neúčinným jednáním dlužníka ve smyslu ustanovení § 4a odst. 1 písm. a/ ZKV, bez zřetele k tomu, že nebylo právním úkonem dlužníka (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2009, sp. zn. 29 Cdo 4284/2007, uveřejněný pod číslem 80/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). K tomu lze dodat, že týž závěr by se prosadil i tam, kde rozhodnutí odporující ustanovení § 4a odst. 1 ZKV přijal místo valné hromady obchodní společnosti jediný společník obchodní společnosti v působnosti valné hromady (jak uvedeno výše, rozhodnutí jediného společníka má v dotčených souvislostech stejný charakter jako rozhodnutí valné hromady).

Nejvyšší soud pak pro danou věc uzavírá, že v posouzení otázky, zda odpůří žalobou ve smyslu ustanovení § 235 a násl. insolvenčního zákona lze odporovat rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti nebo rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady (přijatému podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. prosince 2013) neshledává rozdíl mezi konkursní úpravou (v režimu zákona o konkursu a vyrovnání) a úpravou insolvenční (v režimu insolvenčního zákona) a nevidí důvod, pro který by ustálené judikatorní závěry zformulované na dané téma při výkladu odporovatelných a neúčinných právních úkonů dlužníka (úpadce) podle zákona o konkursu a vyrovnání neměly platit při výkladu odporovatelných a neúčinných právních úkonů dlužníka podle insolvenčního zákona.

Lze tedy shrnout, že odpůří žalobou ve smyslu ustanovení § 235 a násl. insolvenčního zákona lze odporovat též rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti nebo rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady přijatému podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. prosince 2013.

23. Dle ustanovení § 242 InsZ jsou znaky úmyslně zkracujících právních úkonů, kterým lze odporovat v rámci insolvenčního řízení, následující:

- a) dlužník jimi úmyslně zkrátil uspokojení věřitele,
- b) úmysl dlužníka byl druhé straně znám, nebo jí se zřetelem ke všem okolnostem musel být znám,
- c) byl-li učiněn v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení.

24. Nejvyšší soud dále v rozsudku sp.zn. 29 Cdo 44/2014 vyložil předpoklady odpůří žaloby založené na ustanovení § 242 InsZ takto:

Lze tedy shrnout, že ustanovení § 242 insolvenčního zákona obsahuje samostatnou úpravu úmyslně zkracujících právních úkonů (od 1. ledna 2014 právních jednání) dlužníka. Posouzení, zda dlužník učinil v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení úmyslně zkracující právní úkon (§ 242 odst. 3 insolvenčního zákona), není závislé na zkoumání předpokladů obsažených v ustanovení § 240 insolvenčního zákona, které upravuje neúčinnost těch zkracujících právních úkonů, které dlužník učinil bez přiměřeného protiplnění. Předpokladem aplikace ustanovení § 242 insolvenčního zákona na právní úkon dlužníka učiněný v období 5 let před zahájením insolvenčního řízení tedy není požadavek, aby šlo o

právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo aby šlo o právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku.

Ve spojení s podstatně delší dobou (5 let před zahájením insolvenčního řízení), ve které lze zkoumat a postihnout úmyslně zkracující právní úkony dlužníka (§ 242 odst. 3 insolvenčního zákona), se tak i ze shora podaného přehledu logicky podává, že smyslem úpravy obsažené v § 242 insolvenčního zákona nebylo postihovat jen ty právní úkony, které dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo které vedly k dlužníkově úpadku, nýbrž zajistit, aby v průběhu insolvenčního řízení bylo (vůbec) možné postihnout úmyslně zkracující právní úkony dlužníka, s nimiž obecně počítají kodexy soukromého práva, jejichž použitelnost pro insolvenčního správce [ale též pro věřitele (srov. § 243 insolvenčního zákona)], vylučuje úprava odporovatelnosti v insolvenčním zákoně.

V intencích § 242 odst. 2 insolvenčního zákona totiž u úmyslně zkracujícího právního úkonu, který dlužník učinil ve prospěch osoby jemu blízké, platí vyvrátitelná domněnka, že dlužníkův úmysl byl této osobě znám a tím, koho tíží břemeno tvrzení a důkazní břemeno ohledně opaku, je žalovaný.

25. Rozhodnutí I bylo učiněno 17. května 2011, Rozhodnutí II bylo učiněno 15. května 2012. Insolvenční řízení Dlužníka bylo zahájeno podáním insolvenčního návrhu dne 3. května 2016. Podmínka učinění napadených úkonů v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení je tedy splněna.
26. Vzhledem k specifičnosti Rozhodnutí I a II, kdy jde prakticky o jednostranné jednání osoby ovládající Dlužníka, resp. ovládající jeho vrcholný orgán, nemůže být pochyb o splnění podmínky vědomosti o úmyslu zkrátit věřitele, když právě žalovaná č. 1 Rozhodnutí I a Rozhodnutí II uskutečnila v působnosti valné hromady Dlužníka. Současně platí právní domněnka uvedená v ustanovení § 242 odst. 2 InsZ o vědomosti žalované č. 1 o úmyslu poškození věřitelů Dlužníka. Z výročních zpráv Dlužníka za roky 2011 a 2012 a také z jiných veřejně dostupných zdrojů (např. výpis z obchodního rejstříku, či insolvenční návrh Dlužníka) je zřejmé, že žalovaná č. 1 byla v dotčeném období s Dlužníkem koncernu ve smyslu ustanovení § 242 odst. 2 InsZ. Uvedená skutečnost plyne i ze samotných Rozhodnutí I a II, když žalovaná č. 1 je činila jakožto jediný akcionář Dlužníka.
27. Úmyslné jednání Dlužníka, resp. žalované č. 1 v působnosti valné hromady Dlužníka je zřejmé z následujících skutečností. Předně je třeba uvést, že dlouhodobý vývoj hospodaření Dlužníka v předmětném období a též v období předcházejícím (ekonomická krize v letech 2008 – 2010) nebyl pozitivní. Není přitom pochyb, že o špatné finanční situaci Dlužníka musela být žalovaná č. 1 podrobně informována, včetně výhledu hospodaření Dlužníka v budoucím období (to zejména).
28. Ve výroční zprávě Dlužníka za rok 2011 Dlužník uvádí, že „Rok 2012 bude zřejmě obtížný, zejména vinou nejasné hospodářské situace na trzích zemí Evropské unie. Musíme řídit a kontrolovat provozní náklady.“⁵. V následující výroční zprávě za rok 2012 se uvádí, že „již druhá polovina roku 2012 naznačila, že těžkosti v odbytu a tlak na ceny zásadně nepoleví ani v roce 2013. Z tohoto důvodu jsme museli přistoupit k úpravě těžebních plánů a zároveň k důkladné kontrole každé vynaložené koruny“. Výroční zpráva dále uvádí: „Rok 2012 byl pro společnost OKD v mnohém specifický a dvojnásobně náročný. Museli jsme se vyrovnat se složitou situací na světových trzích s uhlím a zároveň se včas připravit na to, že v roce 2013 se tento stav může ještě zhoršit.“⁶

⁵ Výroční zpráva Dlužníka za rok 2011, str. 19

⁶ Výroční zpráva Dlužníka za rok 2012, str. 8

29. Současně byl Dlužník již od roku 2010 zatížen vysokým vnitroskupinovým úvěrem⁷, jehož výše v roce 2012 převyšovala částku 10 miliard korun. Opět nemůže být pochyb o tom, že žalovaná č. 1 měla podrobné informace o této skutečnosti, když sama žalovaná č. 1 byla poskytovatelem tohoto úvěru. Lze odkázat znovu na text výroční zprávy: „*Na výši cizích zdrojů, které celkově činily 23 110,8 mil. Kč, se podílely rezervy v celkové hodnotě 2 125,7 mil. Kč, dlouhodobé závazky částkou 13 511 mil. Kč (z toho 10 008,1 mil. Kč dlouhodobá část vnitroskupinového úvěru od mateřské společnosti), krátkodobé závazky 7 473,8 mil. Kč (z toho 1 872,1 mil. Kč krátkodobá část vnitroskupinového úvěru od mateřské společnosti) a bankovní úvěry a výpomoci v celkové výši 0,3 mil. Kč*“⁸
30. I přes skutečnost, že Dlužník byl zatížen vysokým vnitroskupinovým úvěrem (a nejen jím), přistoupila žalovaná č. 1 k Rozhodnutí I a o rok později k Rozhodnutí II a rozhodla o výplatě dividend ve svůj prospěch v celkové částce převyšující 12 miliard Kč.
31. O úmyslu žalované č. 1 svědčí též způsob rozhodování ve vztahu k povaze předmětu podnikání Dlužníka, kterou je hornická činnost. Jedním ze specifíků podnikání Dlužníka je cyklický charakter hornické činnosti a její závislost na ceně černého uhlí na trhu. Z tohoto důvodu je obvyklé, že společnosti podnikající v hornické činnosti tvoří v období, kdy vytvářejí zisk, značné finanční rezervy pro méně zisková či ztrátová období, a to nikoli rezervy účetní, ale rezervy reálné kryté reálným zůstatkem. Nad rámec rezervy pro méně zisková či ztrátová období byl Dlužník povinen vytvářet finanční rezervy na (i) útlum důlní činnosti, a (ii) rozvoj důlní činnosti. Dlužník však o žádné z těchto finančních rezerv neúčtoval.
32. Tvorba rezerv a opravných položek souvisí s jednou ze základních účetních zásad, a to **zásadou opatrnosti**. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje tuto zásadu v části zaměřené na způsoby oceňování (ust. § 25 odst. 3) tímto způsobem: „*Účetní jednotky při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je výsledkem hospodaření účetního období zisk nebo ztráta*“. Takto však v daném případě postupováno nebylo, když Dlužník své povinnosti tvořit rezervy na budoucí důlní činnosti a rekultivaci území nedostál.
33. Naopak, jak vyplývá z níže uvedeného přehledu klíčových ukazatelů⁹, v roce 2012 bylo rozhodnuto (Rozhodnutí II) o vyplacení dividendy v téměř pětinasobně vyšší částce, než jakého dosáhl Dlužník zisku.

KLÍČOVÉ UKAZATELE

	Jednotky	2012	2011
Počet dolů	počet	4	4
Těžba	tuny	10 796 000	10 967 000
Prodej	tuny	10 245 000	11 196 000
Zisk před zdaněním	mil. Kč	1 549	7 533
Zisk po zdanění	mil. Kč	1 204	6 095
Provozní výsledek hospodaření	mil. Kč	2 179	8 326
Čisté provozní cash flow*	mil. Kč	6 494	11 870
Celková hodnota aktiv společnosti	mil. Kč	43 203	48 434

*před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami

⁷ Úvěr poskytnutý žalovanou na základě Úvěrové smlouvy ze dne 12.7.2010 uzavřené mezi žalovanou jako věřitelem a Dlužníkem jako vypůjčitelem, ve znění pozdějších dodatků. Na jejím základě byla v roce 2010 načerpána částka vnitroskupinového úvěru ve výši 11.760.490.000,- Kč (viz str. 91 výroční zprávy Dlužníka za rok 2010)

⁸ Výroční zpráva Dlužníka za rok 2012, str. 19

⁹ Výroční zpráva Dlužníka za rok 2012, str. 10

34. Ačkoli zisk za období roku 2012 dosáhl výše pouhých 1.204.160.000,- Kč, bylo žalovanou č. 1 přesto rozhodnuto o vyplacení dividendy ve výši 6.095.025.041,- Kč. Žalovaná rozhodla o rozdělení zisku, jenž vysoce přesáhl skutečně dosažený zisk Dlužníka, aniž by dbala na možný budoucí vývoj podnikatelské činnosti Dlužníka, zhoršující se finanční situaci Dlužníka nebo na potřebu tvorby finančních rezerv na krytí nákladů souvisejících s útlumem těžby či pro období, ve kterých Dlužník vykázal ztráty. Žalovaná č. 1 tak jednala s úmyslem o co největší inkasování finančních prostředků z majetku Dlužníka. Dlužníka zároveň prostřednictvím svého vlivu, coby jediný akcionář, ovlivnila vedení účetnictví tak, aby bylo z její strany možné alespoň formálně rozhodnout o rozdělení zisku a Dlužník jej následně mohl vyplatit žalované č. 1.
35. Následkem Rozhodnutí I a II žalovaná č. 1 **úmyslně snížila majetek Dlužníka ve svůj prospěch, a to o částku 12.095.025.041,- Kč, ačkoliv věděla o vysokém zadlužení Dlužníka a jeho nepříznivému hospodářskému vývoji a měla vědět i o chybném vedení účetnictví, když Dlužník nevytvářel dostatečné finanční rezervy ze zisku na budoucí období. Přesto úmyslným zneužitím svého vlivu rozhodla žalovaná č. 1 o vyplacení dividend ve svůj prospěch, čímž reálně snížila majetek Dlužníka a zkrátila tak v konečném důsledku uspokojení věřitelů Dlužníka.** Pokud by Rozhodnutí I a II žalovaná neučinila, uvedená částka by byla nadále součástí majetku Dlužníka a mohla sloužit k uspokojení jeho závazků.
36. Rozhodnutí I a II naplňuje všechny znaky předpokládané v ustanovení § 242 InsZ, proto pokud insolvenční soud shledá, že Rozhodnutí I a II byla učiněna platně a účinně, měl by je posoudit jako právní úkony vůči věřitelům Dlužníka neúčinné a v rámci insolvenčního řízení k jejím účinkům nepřihlížet.

Důkaz:

- *Výroční zpráva Dlužníka za rok 2010*
- *Výroční zpráva Dlužníka za rok 2011*
- *Výroční zpráva Dlužníka za rok 2012*
- *Úvěrová smlouva ze dne 12.7.2010*
- *Výpis z obchodního rejstříku Dlužníka*
- *s výhradou dalších důkazů*

V. Beneficienti neúčinných úkonů

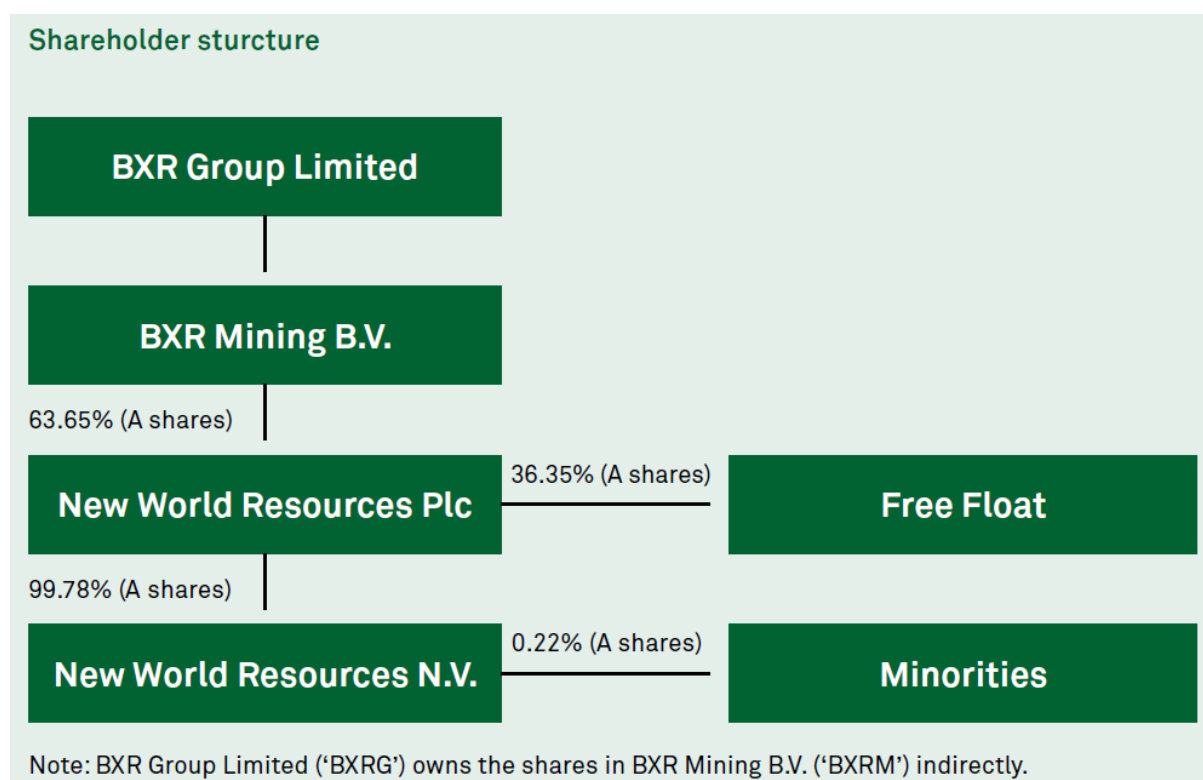
37. Dle ustanovení § 237 odst. 1 InsZ platí, že povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů mají osoby, v jejichž prospěch byl neúčinný právní úkon učiněn nebo **které z něho měly prospěch.**
38. Podle § 239 odst. 4 InsZ platí, že dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty právní mocí rozhodnutí, kterým bylo odpůřčí žalobě vyhověno. Tím není dotčeno právo insolvenčního správce v případě, že šlo o peněžitě plnění nebo že má jít o peněžitou náhradu za poskytnuté plnění, **požadovat odpůřčí žalobou vedle určení neúčinnosti dlužníkova právního úkonu i toto peněžitě plnění nebo peněžitou náhradu plnění.**
39. Insolvenční správce se proto současně, krom vyslovení neúčinnosti Rozhodnutí I a Rozhodnutí II, touto žalobou domáhá rozhodnutí o povinnosti vrácení peněžitě plnění, které bylo na základě napadených právních úkonů žalovanému č. 1 poskytnuto, když většinový prospěch z těchto neúčinných právních úkonů měli právě žalovaní č. 2 až č. 5. Z tohoto důvodu je všech pět žalovaných pasivně legitimováno.
40. Podle všech dostupných informací to byli právě žalovaný č. 2, pan Zdeněk Bakala, a žalovaný č. 3, pan Peter Kadas, kdo měli většinový podíl na prospěchu z napadených

neúčinných úkonů, když jako osoby fakticky i právně ovládající žalovaného č. 1 byli beneficienty většiny finančních prostředků, které byly vyváděny z majetku OKD.

41. Žalobce není v současné době schopen přesně stanovit výši podílu jednotlivých žalovaných č. 2 až č. 5 jako beneficiantů při výplatě zisku, nicméně z mediálních výstupů je zjevné, že oba ovládali až do počátku roku 2016 více než 50% podíl na NWR:

„Miliardáři Zdeněk Bakala a Peter Kadas se rozhodli odejít z firmy NWR. Svůj 50,51procentní podíl držený přes holding CERCL převedli na NWR, aby tím usnadnili restrukturalizační proces.“¹⁰

42. Z výročních zpráv NWR za roky 2011 a 2012 pak plyne, že žalovaný č. 4 (BXR Group Limited) vlastnil 100% podíl na žalovaném č. 5, tedy na společnosti CERCL Mining B. V. (původně pod označením BXR Mining B. V.), která vlastnila 63,65% akcií v NWR Plc. Tento podíl určuje i výši plnění, které podle žalobce obdrželi žalovaní č. 2 až č. 5 na základě neúčinných úkonů, a tyto prostředky by měli společně a nerozdílně s žalovaným č. 1 vydat do majetkové podstaty.
43. Žalobce tvrdí, že žalovaní č. 2 až č. 5 byli beneficienty při výplatě zisku na základě neúčinných úkonů napadených v této žalobě:

¹⁰ Dostupné na: <http://byznys.ihned.cz/c1-65177460-bakala-s-kadasem-konci-v-okd-vetsinovy-podil-v-nwr-prevedou-na-dalsi-akcionare>

The following table sets forth the relevant ownership interests in NWR Plc:

Total percentage held	Current percentage of indirectly attributed ownership in A shares of NWR Plc
by BXRG ^{1,2}	63.58 per cent
by public shareholders	36.42 per cent
Total A shares	100 per cent

¹ Mr. Kadas, a Non-Executive Director of NWR Plc, holds no direct interest in A or B shares but he is considered as an 'interested party' in the A and B shares because of his associated family trust having a minority ownership interest in BXRG, and BXRG's indirect ownership interest in NWR. BXRG is the indirect parent company of BXR and RPG Property B.V. ('RPG Property') and, accordingly, BXRG owns a 100 per cent indirect interest in the A shares held by BXR, being approx. 63.58 per cent of NWR Plc A shares, and in NWR Plc B shares held by RPG Property, being 100 per cent of the B shares. Peter Kadas, a Non-Executive Director of NWR Plc, is also a director of Bakala Crossroads Partners Ltd, an affiliate of BXRG.

² Mr. Bakala, a Non-Executive Director of NWR Plc, holds no direct interest in NWR Plc A or B shares but he is considered as being an 'interested party' in NWR Plc A and B shares as a result of a trust and affiliated companies relating to him and his family (collectively referred to as 'Bakala entities') holding an indirect ownership interest in BXRG, and BXRG's indirect ownership interest in NWR. Mr. Bakala and his family, through the Bakala entities, own 50 per cent of the outstanding voting capital in BXRG. As set out in Note (1) above, BXRG owns a 100 per cent indirect interest in the NWR Plc A shares held by BXR Mining, being approx. 63.58 per cent of NWR Plc A shares, and in NWR Plc B shares held by RPG Property, being 100 per cent of NWR Plc B shares.

For the biographies of Mr. Bakala and Mr. Kadas please refer to page 70 of the Board and Management section of this report.

44. Žalobce tvrdí, že žalovaní č. 2 až č. 5 měli podíl na prospěchu z napadených neúčinných úkonů ve výši 63,65% s tím, že v průběhu dokazování bude případně upřesněno, jaká skutečná výše jim náležela.
45. Žalobce je přesvědčen, že žalovaní č. 2 až č. 5 jsou společně a nerozdílně povinni vrátit a vydat do majetkové podstaty Dlužníka plnění, které získali na základě Rozhodnutí I a II, neboť žalobce tvrdí a bude dokazovat, že jsou osobami, které měly z neúčinných úkonů prospěch. Žalobce proto žaluje všechny žalované společně a nerozdílně v části povinnosti vydat finanční prostředky do majetkové podstaty (63,65% z celkové dividendy za ten který rok), čemuž procesní předpisy nijak nebrání (viz. např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Odo 121/2003). Žalovaný č. 1 je pak žalován v rozsahu celé částky.

- Důkaz:**
- *Výslechem Zdeňka Bakaly, žalovaného č. 2*
 - *Výslechem Petera Kadase, žalovaného č. 3*
 - *Výroční zpráva Dlužníka za rok 2011*
 - *Výroční zpráva Dlužníka za rok 2012*
 - *Výroční zpráva NWR za rok 2011*
 - *Výroční zpráva NWR za rok 2012*
 - *s výhradou dalších důkazů*

VI. Žalobní návrh

46. S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalobce navrhuje, aby Krajský soud v Ostravě vydal rozsudek tohoto znění:

- I. Určuje se, že rozhodnutí žalovaného č. 1 coby jediného akcionáře společnosti OKD, a.s., IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, při výkonu působnosti valné hromady, kterým byla dne 17. května 2011 schválena dividenda ze zisku za období roku 2010 ve výši 6.000.000.000,- Kč, je právně neúčinné.
- II. Žalovaný č. 1 je povinen vydat do majetkové podstaty dlužníka OKD, a.s., IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, částku 6.000.000.000,- Kč s tím, že v rozsahu části uvedeného plnění ve výši 3.819.000.000,- Kč jsou společně a nerozdílně povinni s žalovaným č. 1 vydat plnění též žalovaný č. 2, žalovaný č. 3, žalovaný č. 4 a žalovaný č. 5, přičemž plněním jednoho z nich zaniká povinnost ostatních, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.
- III. Určuje se, že rozhodnutí žalovaného č. 1 coby jediného akcionáře společnosti OKD, a.s., IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, při výkonu působnosti valné hromady, kterým byla dne 15. května 2012 schválena dividenda ze zisku za období roku 2011 ve výši 6.095.025.041,- Kč, je právně neúčinné.
- IV. Žalovaný č. 1 je povinen vydat do majetkové podstaty dlužníka OKD, a.s., IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, částku 6.095.025.041,- Kč s tím, že v rozsahu části uvedeného plnění ve výši 3.879.483.438,- Kč jsou společně a nerozdílně povinni s žalovaným č. 1 vydat plnění též žalovaný č. 2, žalovaný č. 3, žalovaný č. 4 a žalovaný č. 5, přičemž plněním jednoho z nich zaniká povinnost ostatních, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náhradu nákladů řízení, a to k rukám jeho právního zástupce do tří dnů od právní moci rozsudku.

Podáno s účtou

Za Ing. Lee Loudu

insolvenčního správce dlužníka OKD, a.s.

JUDr. Dušan Dvořák, advokát v plné moci

Digitálně podepsal
JUDr. Dušan Dvořák